

Fredericia Kommune
Gothersgade 20
7000 Fredericia

Kystdirektoratet
J.nr. 2026 - 108928
Ref. FRHOD
Den 1. september 2026

Dispensation til åbning af rørlagt grøft inden for strandbeskyttelseslinjen

Baggrund for sagen

Fredericia Kommune søgte om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at åbne en rørlagt grøft inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 6b Trelde, Fredericia Jorder, Trelde Næsevej 154, 7000 Fredericia, i Fredericia Kommune.

Kystdirektoratet meddelte i afgørelse af den 18. august 2025 afslag på ansøgningen. På vegne af ejer påklagede Fredericia Kommune efterfølgende afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen den 18. april 2026.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Kystdirektoratets afgørelse af den 18. august 2025 som angår afslag på dispensation til åbning af rørlagt grøft inden for strandbeskyttelseslinjen og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Kystdirektoratet har på ovenstående baggrund genoptaget sagen vedrørende ansøgning om dispensation til åbning af dræn inden for strandbeskyttelseslinjen.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Vilkår for dispensation

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Vandløbets udformning (forløb og dimensioner) skal følge vandløbsmyndighedens anvisninger
- Der må ikke foretages terrænændringer i forbindelse med genåbningen af vandløbet, ud over det der er nødvendigt for projektets udførelse.
- Eventuel overskudsjord fra gravearbejder/udgravning skal køres bort til en placering uden for de strandbeskyttede arealer.

Redegørelse for sagen

Fredericia Kommune har søgt på vegne af lodsejer om dispensation til at etablere en grøft til at erstatte et gammelt dræn på matr.nr. 6b, Trelde, Fredericia Jorder, 7000 Fredericia inden for strandbeskyttelseslinjen, se fig. 1. Den ansøgte ejendom er en samlet fast ejendom på 530900 m², dog uden beboelsesbygninger. Hele matriklen er noteret med fredskov.

Ansøger oplyser, at åbningen af grøften er en del af et naturgenopretningsprojekt. Ansøger oplyser derudover, at åbningen af grøften forventes, at have en positiv effekt på engen som findes på matriklen, hvorved der kan registreres §3-natur efterfølgende.

På figur 1 ses et kort over den ansøgte matrikel og det omkringliggende område.

På figur 2 ses et tilsendt kort over placeringen for drænet.

På figur 3 ses et tilsendt kort den ansøgte åbnede grøfts forløb.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Den røde markerede matrikel er den ansøgte.

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. Billedet viser den formodede placering på det nedgravede dræn markeret med rød og åbne afvandingsgrøfter er markeret med blå.

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. Illustration af åbningen af grøfte med forløb.

Tidligere afgørelse fra Kystdirektoratet samt Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Kystdirektoratets begrundelse for at meddele afslag til projektet i 2025 var blandt andet, at der i sagen ikke indgik oplysninger om, at der tidligere havde været et naturligt vandløb på stedet. Kystdirektoratet har på baggrund af historiske målebordsblade vurderet, at der har været tale om en grøft som er blevet rørlagt og ikke et naturligt vandløb.

I forbindelse med behandlingen af sagen har Miljø- og Fødevareklagenævnet imidlertid vurderet, at der har været et naturligt vandløb på stedet, jf. bemærkningerne herunder fra afgørelsen af den 18 april 2026.

Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelses linjen, herunder at opføre bebyggelse, foretage udstykning, matrikulering og arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder friholdes mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og hvis der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Ved vurderingen af om der er tale om et naturligt vandløb, følger det af Vejledning om bræmmer langs vandløb og søer, at der ved et: ” [...] naturligt vandløb forstås de vandløb, som er dannet fra naturens hånd. Ved vurderingen af, om dette er tilfældet, bør især følgende beskrivelse af naturlige vandløb indgå:

- Vandløbet findes på gamle kort dvs. på målebordsblade 1:20.000 fra 1871 eller evt. ældre kort,
- Vandløbet ligger i en vandløbsdal, der markerer forløbet, og/eller
- Vandløbet er mæandreret, eller der er spor i vandløbsdalen efter tidligere mæandring.”

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at der tidligere har været et naturligt vandløb på arealet, hvorfor der er tale om genskabelse af naturlig hydrologi i området. Ved vurderingen har nævnet lagt vægt på, at både de høje og lave målebordsblade viser tydelig sammenhæng mellem vandløb/grøft mod vest, samt at luftfoto fra 1954 viser tydelig forbindelse mod vest. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at arealet er laveste punkt i et naturligt lavt terræn, hvor terrænet er ca. kote 0,75-1,00 m, og at terrænet mod både nord og syd stiger til kote 2,00 m eller mere. Derudover har nævnet lagt vægt på, at der er tale om et § 3-beskyttet vandløb på størstedelen af matr.nr. 6b Trelde, Fredericia Jorder, som har forbindelse mod vest.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 78, Skove langs nordsiden af Vejle Fjord) ligger ca. 4,8 km mod nord. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 67 og fuglebeskyttelsesområde nr. 45.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at projektet reetablere naturlig hydrologi. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter administrativ praksis meddeles efter en konkret vurdering almindeligvis dispensation til etablering af mindre vandhuller inden for strandbeskyttelseslinjen på arealer, hvor der tidligere naturligt har været søer/vandhuller, og hvor den naturforbedrende funktion synes klar. Det er Kystdirektoratets vurdering, at denne praksis også kan overføres til projekter, hvor der er tale om genskabelse af naturlig hydrologi i forbindelse med genåbning af naturlige vandløb, der er blevet rørlagt, og i forbindelse med genslyngning af vandløb, der er blevet udrettet.

Kystdirektoratet finder, at projektet har et naturforbedrende formål, idet genskabelse af den naturlige hydrologi generelt vil bidrage til forbedring af naturtilstanden og biodiversiteten, idet tilstedeværelsen af overfladeferskvand er af afgørende betydning for fugle- og dyreliv.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at vandløbet med tiden forventeligt vil indgå som et naturligt element i dalen og i landskabet som helhed.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til åbning af den rørlagte grøft.

Med venlig hilsen

Freja Holm Dahl
Kystdirektoratet
+45 24 37 58 46
frhod@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Fredericia Kommune, kommunen@fredericia.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Fredericia, dnfredericia-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Trekantområder, trekantomraadet@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Fredericia, fredericia@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 78, Skovene langs nordsiden af Vejle Fjord

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 67		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klittavning (2190)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkege-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Arter:	
	Skæv vindelsnegl (1014)	Bæklampret (1096)
	Stor vandsalamander (1166)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 45		
Fugle:	Hvæpsevåge (Y)	Isfugl (Y)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))